

Diemedes Fremme overhovedet aabnes en Udgang til Expropriation, men ved at ordne saadan Udgang turde det dog være nødvendigt at tage vare paa, at ikke efterhaanden Undtagelsen, den tvungne Eiendomsaffaaelse, absorberer Reglen, Eiendomsrettens Ukrænkelighed. Og bliver det først her Lovregel, at den, som ser sin Fordel ved og en Forbedring af sin Eiendom i Anlæg af et Dige, kan optræde med Fordring paa at faae udstiftet Materiale, vil det være vanskeligt at godtgjøre, hvorfor der skulde negtes Expropriation af hvilkenhelst andre Gjenstande, som Nogen kan have Behov til sine Jorders Forbedring og ikke finder paa sin egen Eiendom. Det er altsaa af Hensyn til at holde Expropriationslovene inden visse Stranker, og ikke fordi vi antage, at Lovforslaget i Principet ubegrænsede Udgang til Expropriation i Virkeligheden vil føre til mange Urimeligheder, at vi have fundet Betænkelighed ved at tilraade Vedtagelsen af Forslagets derhen hørende Bestemmelser, og vi skulde derfor have tilladt os at foreslaa Thinget i Stedet for dem at indsætte de Regler, som det tidligere Udvalg har formuleret i sine §§ 3 og 4, hvis ikke Ministeren under de med Udvalget førte Forhandlinger bestemt havde udtalt sig mod saadan Vædring. Overfor denne Modstand er det fundet rettest at lade det bero ved en mindre Vædring i Lovudkastets § 2 (Vædringsforslag Nr. 1).

3. Det var en af det tidligere Udvalgs, med det da forelagte Regjeringsudkast kontrasterende Grundbetragtninger, at der udenfor visse undtagne Egne, hvor Kystforholdene ere af en saadan Bestaaenhed, at større Landstrækninger for at være beskyttede mod Overspønmelser fra Havet maa forsynes med Diger, og disses Opsøvelse kræver Besøftninger, ved hvis Udbredelse de paagjældende Egne vilde blive overbeholdede, ikke er nogen Anledning eller i de virkelige Tilstande ligger nogen Tilskyndelse til at bringe Digevesenet under offentlig Tilsyn eller Ledelse, al den Stund Forholdene i Reglen ikke ere større, end at de Private selv kunne magte dem, og Landbrugerne have tilstrækkelig Opsørdring til selv at være virksomme til Tilveiebringelse af Værn mod Havets Indtrængen paa deres Jorder. — Ministeren har nu vel, som ansøgt, forladt Tanken om en almindelig Etablering af et offentligt Digevesen heft Landet, men vi forefinde i det foreliggende Lovforslag en Række Bestemmelser i §§ 8—16 jfr. § 18 og 20, som hjemle et offentligt Tilsyn med Diger, der ere af Vigtighed for et større Antal Eiendomme. Da dette Tilsyn, der overdrages Amtsraadene, saavel i Landdistrikterne, for hvilke de ere den øverste stedlige kommunale Myndighed, som i Kjøbstæderne, ikke foreskrives, ikke paatvinges af det Offentlige, men kun tilbydes, kan det ikke være Gjenstand for principielle Indvendinger. — Om det end efter ansøgte Paragrafer yder Digelaget nogle

Fordele at give sig ind under Amtsraadets Tilsyn, saafom at det faar Digekskylden læst og noteret uden Betaling og uden Vederlag opkrævet af Statens Oppebørselsbetjente, og at der for Vidragerne til Digelagets Udgifter gives Fortrins- og Udpantningsret, er det dog vor Overbevisning, at § 8 meget sjældent, om overhovedet nogeninde, vil blive benyttet, med mindre dens Anvendelse indirekte fremkaldes, men Udvalget ser paa den anden Side ingen Betænkelighed ved Udgangen til at forskaffe et Digelag den offentlige Karakter af en Dige-kommune, forudsat at Retten til at fremtvinge Tilsynet er tildelt et passende Antal af Fælligets Medlemmer, hvilket skjønnes at være Tilfældet, og vi skulle altsaa ikke opponere mod det Parti af Lovforslaget, der dannes af §§ 8—16, 18 og 20.

4. Dels for at holde sig saa nær til Lovudkastet som muligt, dels fordi man erkjendte Hensigtsmæssigheden af at have en fuldfærdig ad Lovgivningsveien skabt og i alle sine Details vel prøvet Ordning og Organisation for de Digekredse, som der maatte findes Anledning til at danne i hine Egne, der udpegedes som frembydende Undtagelsestilstande, — for at have Lovregler, til hvilke Administrationen, naar den begjærede Statsunderstøttelse for Digevesenet i de undtagne Egne, kunde henvise som sikrende en forsvarelig Anvendelse af de Statsmidler, der søgtes bevilgede, udsarbejdede det tidligere Udvalg paa Grundlag af derhen hørende brugelige Bestemmelser i Regjeringsudkastet tit. IIIde Afsnit om de offentlige Diger. At dette Afsnit ikke gjenfindes i det foreliggende Forslag maa nu være af mindre Betydning, efter at der er udkommen en særlig Digelov for Laaland og Falster og da der i en nærmere Fremtid vel neppe vil blive Spørgsmaal om Statstilskud til andre Digeanlæg end paa den sydligste Kyststrækning af Ribe Amt, hvilken Regjeringen i den nyeste Tid har antydet at ville komme til Hjælp, og muligens til Diger til Beskyttelse af Limfjordsbassinet, hvilke i Øvrigt ville falde udenfor Digeloven.

5. Det i forrige Samling forelagte Lovforslag indeholdt i § 31 nogle Bestemmelser vedrørende Inddæmningsdiger, som Udvalget med fornøden Motivering (Rigsdagstidende for 1872—73 Tillæg B. Spalte 1124—25) foreslog at lade udgaa, hvoraf endvidere vilde følge, at der ikke ved Loven var indbrømmet saadanne Diger Expropriationsret. — Det ses nu, at Ministeren ikke har kunnet tiltræde Udvalgets Ansøelse, at Inddæmninger til Indvinding af Land og Opsøvelse af Diger til Beskyttelse mod Stormflod ere helt forskellige Foretagender, der ikke lade sig behandle efter de samme Retsgrundsetninger eller ordne efter de samme Retsregler. — Der er nemlig i det foreliggende Lovforslags § 19 optaget den